

საქართველოს კანონი

**სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ
თავი I. ზოგადი დებულებები**

მუხლი 1. კანონის მიზანი

1. ეს კანონი განსაზღვრავს სისხლის სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი დახმარების აღმოჩენის, ექსტრადიციის, სისხლის სამართლის საქმის მასალების ან მათი სათანადოდ დამოწმებული ასლების პირის მიმართ სისხლისამართლებრივი დევნის შემდგომი წარმოების მიზნით გადაგზავნის, განაჩენის აღსრულებისა და თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულთა იმ სახელმწიფოსთვის გადაცემის (გადმოცემის) პროცედურებს, რომლის მოქალაქეებიც ისინი არიან.

2. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან საქართველოს თანამშრომლობის საკითხები რეგულირდება სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს რომის წესდებით (რომის სტატუტით) და „სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან საქართველოს თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

მუხლი 2. სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის სამართლებრივი საფუძვლები

1. სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობა, როგორც წესი, ხორციელდება საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულების საფუძველზე.

2. სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობა ცალკეულ შემთხვევებში შეიძლება განხორციელდეს ინდივიდუალური შეთანხმების ან ნაცვალგების პრინციპის საფუძველზე, იმ სახელმწიფოსთან, რომელთანაც საქართველოს არა აქვს დადებული შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულება.

3. ნაცვალგების პრინციპის საფუძველზე სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობა შეიძლება განხორციელდეს ამ კანონის პირველი მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ საკითხებზე, გარდა ექსტრადიციისა და განაჩენის აღსრულებისა.

4. ნაცვალგების პრინციპის საფუძველზე სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შემთხვევაში უნდა განისაზღვროს ნაცვალგების პირობები, რომლებიც უნდა შეიცავდეს ამ კანონით დადგენილ მინიმალურ გარანტიებს, თუმცა არ გამოირიცხება უფრო მაღალი სტანდარტების დაწესება.

5. ინდივიდუალური შეთანხმება დადებული უნდა იქნეს სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის მხოლოდ კონკრეტული შემთხვევისთვის და უნდა ითვალისწინებდეს ამ კანონით დადგენილ მინიმალურ გარანტიებს, თუმცა არ გამოირიცხება უფრო მაღალი სტანდარტების დაწესება.

მუხლი 3. კომუნიკაციის არხები და საშუალებები

1. სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობა ხორციელდება შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან ინდივიდუალური შეთანხმებით დადგენილი კომუნიკაციის არხებითა და საშუალებებით.

2. თუ შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულება ან ინდივიდუალური შეთანხმება არ ადგენს კომუნიკაციის არხებსა და საშუალებებს, სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობა ხორციელდება პირდაპირი არხებით, თუკი შესაბამისი უცხო სახელმწიფოს ეროვნული სამართალი სხვაგვარ მოთხოვნას არ აწესებს.

3. ნაცვალგების პრინციპის საფუძველზე სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის განხორციელების შემთხვევაში საქართველო იყენებს დიპლომატიურ არხებს.

4. თუ შესაბამისი უცხო სახელმწიფოს ეროვნული სამართალი სხვაგვარ მოთხოვნას არ აწესებს, სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის განხორციელების პროცესში შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს ინტერპოლის არხები ან კომუნიკაციის სხვა საშუალებები.

5. შესაბამისი თხოვნის შემთხვევაში ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული კომუნიკაციის არხებითა და საშუალებებით მიღებული მასალები შემდგომ ჩვეულებრივი საფოსტო გზავნილით უნდა დადასტურდეს. საქართველოს 2013 წლის 30 მაისის კანონი №671 – ვებგვერდი, 24.06.2013წ.

მუხლი 4. ხარჯები

1. თუ საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან ინდივიდუალური შეთანხმებით ანდა ნაცვალგების პირობებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, საქართველო კისრულობს ყველა იმ ხარჯის გაღებას, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს ტერიტორიაზე სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის განხორციელებასთან.

2. შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულების ან მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე შესაძლებელია მოხდეს ხარჯების სხვაგვარი გადანაწილება.

საქართველოს 2013 წლის 30 მაისის კანონი №671 – ვებგვერდი, 24.06.2013წ.

მუხლი 7¹. საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილეობის მიზნით საქართველოში პატიმრობაში მყოფი პირის უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე დროებით გადაყვანა

1. შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, როდესაც საქართველოს კომპეტენტური ორგანოების წარმოებაში არსებულ სისხლის სამართლის საქმესთან დაკავშირებით უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებისას საჭიროა საქართველოში პატიმრობაში მყოფი პირის დასწრება, გამომძიებელი, პროცესუალური ან მოსამართლე (სასამართლო) უფლებამოსილია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მეშვეობით მოითხოვოს შესაბამის საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილეობის მიზნით ამ პირის უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე დროებით გადაყვანა.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საქართველოში პატიმრობაში მყოფი პირის უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე დროებით გადაყვანისათვის აუცილებელია მისი წინასწარი წერილობითი თანხმობა.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თხოვნა უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტურ ორგანოს ეგზავნება სამართლებრივი დახმარების აღმოჩენის შესახებ შუამდგომლობის ფორმით. შუამდგომლობას უნდა დაერთოს საქართველოში პატიმრობაში მყოფი პირის წერილობითი თანხმობა ან მისი ასლი.

4. საქართველოში პატიმრობაში მყოფი პირის უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე დროებით გადაყვანის წესი და პირობები განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსა და უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტურ ორგანოს შორის გაფორმებული წერილობითი შეთანხმებით.

5. ამ მუხლის შესაბამისად უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე დროებით გადაყვანილი პირი, მათ შორის, მესამე სახელმწიფოს ტერიტორიაზე ტრანზიტით გადაყვანის შემთხვევაში, რჩება პატიმრობაში, თუ საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ არ მოითხოვა მისი პატიმრობიდან განთავისუფლება.

6. უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე დროებით გადაყვანილი პირის პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი ჩაითვლება სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის საერთო ვადაში.

საქართველოს 2013 წლის 30 მაისის კანონი №671 – ვებგვერდი, 24.06.2013წ.

მუხლი 8. სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით ინფორმაციის უცხო სახელმწიფოდან გამოთხოვა და უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოსთვის მიწოდება

1. შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო უფლებამოსილია უცხო სახელმწიფოდან გამოითხოვოს ინფორმაცია მისი შიდა კანონმდებლობისა და ამ კანონმდებლობის გამოყენების პრაქტიკის შესახებ.

2. შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შუამდგომლობის საფუძველზე საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო უფლებამოსილია უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტურ ტური მიაწოდოს ინფორმაცია საქართველოს კანონმდებლობისა და მისი გამოყენების პრაქტიკის შესახებ.

მუხლი 9. სისხლის სამართლის საქმესთან დაკავშირებით ინფორმაციის ან მასალების უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოებისაგან გამოთხოვა და უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოსთვის მიწოდება

1. შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობისას, საჭიროების შემთხვევაში, საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოებისაგან გამოითხოვს ინფორმაციას ან მასალებს მათ წარმოებაში არსებულ სისხლის სამართლის საქმესთან დაკავშირებით.

2. შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო უფლებამოსილია სათანადო შუამდგომლობის საფუძველზე ან საკუთარი ინიციატივით უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტურ ორგანოს მიაწოდოს საქართველოს კომპეტენტური ორგანოების წარმოებაში არსებული სისხლის სამართლის საქმის გამოძიების მიმდინარეობისას მოპოვებული ინფორმაცია ან მასალები.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტში მითითებული ინფორმაციის ან მასალების უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოებისათვის საკუთარი ინიციატივით მიწოდების შემთხვევაში საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო უფლებამოსილია დააწესოს შეზღუდვა მიწოდებული ინფორმაციის ან მასალების გამოყენების წესთან დაკავშირებით.

4. საქართველოს კომპეტენტური ორგანოები ვალდებული არიან, დაქვემდებარონ უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოების მიერ დაწესებულ შეზღუდვას მათ მიერ მოწოდებული ინფორმაციის ან მასალების გამოყენებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს 2013 წლის 30 მაისის კანონი №671 – ვებგვერდი, 24.06.2013წ.

მუხლი 9¹. პირის დაკითხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით

1. სამართლებრივი დახმარების აღმოჩენის შესახებ უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე შესაძლებელია საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფი მოწმის, ექსპერტის ან დაზარალებულის აუდიო-

მუხლი 46. მსჯავრდებულის ტრანზიტით გადაყვანა

1. უცხო სახელმწიფოს მიერ მესამე სახელმწიფოსთვის გადასაცემი მსჯავრდებულის საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანზიტით გადაყვანასთან დაკავშირებულ საკითხებს წყვეტს საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.

2. მსჯავრდებულის საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანზიტით გადაყვანის თაობაზე შუამდგომლობით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიმართავს მსჯავრდებულის გადაყვანი სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანო.

3. საქართველოსთვის გადმოსაცემი მსჯავრდებულის სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე ტრანზიტით გადაყვანის თაობაზე შუამდგომლობით ამ სახელმწიფოს კომპეტენტურ ინგის მიმართავს საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.

თავი VI. განაჩენის აღსრულება

მუხლი 47. საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის უცხო სახელმწიფოში აღსრულება

1. შესაბამისი სამართლებრივი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლო უფლებამოსილია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიმართოს შუამდგომლობით მის მიერ გამოტანილი განაჩენის უცხო სახელმწიფოში აღსრულების შესახებ.

2. საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენი უცხო სახელმწიფოში აღსრულდება ამ სახელმწიფოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. დაუშვებელია მსჯავრდებულის მიმართ გამოტანილი განაჩენის საქართველოს ტერიტორიაზე აღსრულება სასჯელის იმ ნაწილში, რომლის აღსრულებაც საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მეშვეობით ეთხოვა უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტურ ინგის.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული წესი არ გამოიყენება იმ შემთხვევაში, როდესაც მსჯავრდებულის მიმართ სასჯელის სახით გამოყენებულია თავისუფლების აღკვეთა და განაჩენის უცხო სახელმწიფოში აღსრულების შესახებ შუამდგომლობის უცხო სახელმწიფოს კომპეტენტური ორგანოსთვის წარდგენის მომენტისათვის აღნიშნული პირი დაკავებულია საქართველოს ტერიტორიაზე.

5. გარდა ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა, საქართველოს კომპეტენტური ორგანოები უფლებამოსილი არიან, თავად აღსრულონ უცხო სახელმწიფოში აღსასრულებლად გადაგზავნილი განაჩენი, თუ:

ა) უცხო სახელმწიფოში აღსასრულებლად გადაგზავნილი განაჩენი საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ გამოითხოვა აღსრულების თაობაზე უცხო სახელმწიფოდან შეტყობინების მიღებამდე;

ბ) უცხო სახელმწიფომ უარი განაცხადა საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აღსრულებაზე;

გ) საქართველო იუსტიციის სამინისტროს და უცხო სახელმწიფოს შესაბამისი ორგანოს შეთანხმების საფუძველზე უცხო სახელმწიფომ დათმო საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აღსრულების უფლება;

დ) აღარ არსებობს საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის უცხო სახელმწიფოს მიერ აღსრულების შესაძლებლობა.

6. თუ საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ უცხო სახელმწიფოში აღსასრულებლად გადაგზავნილი განაჩენი შეიცვალა ან გაუქმდა ახლად აღმოჩენილ ან ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო, ან აღსასრულებლად გადაგზავნილი განაჩენით მსჯავრდებულს საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად შეეხო ამნისტიის ან შეწყალების აქტი, აღნიშნულის თაობაზე საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მეშვეობით დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს შესაბამისი სახელმწიფოს კომპეტენტურ ინგის.

7. იმ შემთხვევაში, როდესაც მსჯავრდებული პატიმრობაში იმყოფებოდა საქართველოს ტერიტორიაზე და შემდგომ იგი საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აღსრულების მიზნით გადაეცა უცხო სახელმწიფოს, მის გადაცემამდე სხვა დანაშაულის ჩადენის გამო მისი სისხლის სამართლის პასუხისმგებაში მიცემის ან განაჩენის აღსრულების თაობაზე თანხმობის გამოთხოვის შესახებ უცხო სახელმწიფოს შუამდგომლობას იხილავს საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.

8. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო ვალდებულია დააკმაყოფილოს ამ მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული უცხო სახელმწიფოს შუამდგომლობა, თუ ახალი დანაშაული ექვემდებარება ექსტრადიციას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ან არ ექვემდებარება ექსტრადიციას მხოლოდ იმ საფუძვლით, რომ ვერ აკმაყოფილებს სასჯელის ზომის მიმართ დადგენილ მოთხოვნას.

მუხლი 48. საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის უცხო სახელმწიფოში აღსრულების შესახებ შუამდგომლობის ფორმა და თანდართული დოკუმენტები

საქართველოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის უცხო სახელმწიფოში აღსრულების შესახებ შუამდგომლობა შედგენილი უნდა იყოს წერილობითი ფორმით. მას უნდა დაერთოს

დ) არსებობს საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ უცხო სახელმწიფოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ განაჩენი გამოტანილ იქნა ან პირის მდგომარეობა დამძიმდა მისი რასის, ეროვნების, ეთნიკური კუთვნილების, რელიგიური ან პოლიტიკური შეხედულებების ან სხვა მსგავს გარემოებათა გამო;

ე) უცხო სახელმწიფოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აღსრულება ეწინააღმდეგება საქართველოს მიერ ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებებს;

ვ) საქართველოს შესაბამისი ორგანოები ახორციელებენ სამართალწარმოებას იმავე დანაშაულთან დაკავშირებით, რომლის ჩადენისთვისაც მოითხოვება განაჩენის აღსრულება;

ზ) იმ დანაშაულთან დაკავშირებით, რომლის ჩადენისთვისაც მოითხოვება განაჩენის აღსრულება, არსებობს საქართველოს სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენი ან საქართველოს შესაბამისმა ორგანოებმა მიიღეს საბოლოო გადაწყვეტილება პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ;

თ) იმ დანაშაულთან დაკავშირებით, რომლის ჩადენისთვისაც მოითხოვება განაჩენის აღსრულება, საქართველოს შესაბამისმა ორგანოებმა მიიღეს საბოლოო გადაწყვეტილება სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებაზე უარის თქმის შესახებ;

ი) დანაშაული, რომლის ჩადენისთვისაც მოითხოვება განაჩენის აღსრულება, ჩადენილია შუამდგომლობის ინიციატორი სახელმწიფოს ტერიტორიის გარეთ;

კ) საქართველოს არ შეუძლია უცხო სახელმწიფოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აღსრულება;

ლ) საქართველოს შესაბამისი ორგანო მიიჩნევს, რომ უცხო სახელმწიფოს თავად შეუძლია თავისი უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის აღსრულება;

მ) იმ დანაშაულისათვის, რომლის ჩადენისთვისაც მოითხოვება განაჩენის აღსრულება, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მიხედვით გასულია ხანდაზმულობის ვადა, რომელიც პირს ათავისუფლებს სასჯელის მოხდისგან;

ნ) უცხო სახელმწიფოს უფლებამოსილი სასამართლოს განაჩენის საფუძველზე სასჯელის სახით პირის მიმართ გამოყენებულია მხოლოდ თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა.

2. გარდა ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირობებისა, უცხო სახელმწიფოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენი საქართველოს ტერიტორიაზე ასევე არ აღსრულდება საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან ინდივიდუალური შეთანხმებით გათვალისწინებული სხვა დამაბრკოლებელი გარემოებების არსებობის შემთხვევებში.

მუხლი 56. უცხო სახელმწიფოს უფლებამოსილი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენის ეფექტი საქართველოში მიმდინარე სამართალწარმოებაზე

პირის მიმართ საქართველოში მიმდინარე სამართალწარმოების დროს პროცესის მწარმოებელი ორგანო მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიღებს მხედველობაში უცხო სახელმწიფოს ტერიტორიაზე იმავე პირის მიმართ სხვა დანაშაულის ჩადენისათვის გამოტანილ განაჩენს, თუ ეს გათვალისწინებულია შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან ინდივიდუალური შეთანხმებით.

თავი VII. დასკვნითი დებულება

მუხლი 57. კანონის ამოქმედება

ეს კანონი ამოქმედდეს 2010 წლის 1 ოქტომბრიდან.

საქართველოს პრეზიდენტი მ. სააკაშვილი

თბილისი,

2010 წლის 21 ივნისი.

№3541-რს

